

การออกแบบและสร้างแม่พิมพ์ของเครื่องผลิตเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูง

นาย สิทธิพงษ์ ณ อุด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-488-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017506 11๗8๐๙๐๙๕

Design and Construction of Molds for High Efficiency
Stove Making Machine

Mr. Sitipong Na Ubon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering
Department of Mechanical Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-488-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การออกแบบและสร้างแม่พิมพ์ของเครื่องผลิตเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูง
โดย นาย สิทธิพงษ์ ณ อุบล
ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา ยงเจริญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

ดร. วิทยา
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร. กุลธร
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กุลธร ศิลปบรรเลง)

ดร. วิทยา
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา ยงเจริญ)

ดร. ก่อเกียรติ
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ก่อเกียรติ บุญชูกุล)

ดร. ประเสริฐ
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประเสริฐ เสริมศรีสุวรรณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ลิตธิพงษ์ ณ อุบล : การออกแบบและสร้างแม่พิมพ์ของเครื่องผลิตเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูง
(DESIGN AND CONSTRUCTION OF MOLDS FOR HIGH EFFICIENCY STOVE MAKING
MACHINE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วิทยา ยงเจริญ, ๑๔๗ หน้า

โครงการวิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาพารามิเตอร์ต่าง ๆ ที่จะนำมาออกแบบ และสร้างแม่พิมพ์
ของเครื่องผลิตเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูง ซึ่งเป็นการขึ้นรูปโดยการอัดด้วยระบบไฮดรอลิกแทนการปั้นด้วยมือ
จะทำให้ผู้ผลิตเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงสามารถผลิตเตาชนิดนี้ได้รูปร่างถูกต้องตามมาตรฐานและยังเป็นการ
เพิ่มอัตราการผลิตให้สูงขึ้นได้

จากการทดลองศึกษาพารามิเตอร์ต่าง ๆ พบว่า แรงอัดที่ใช้ในการขึ้นรูป ๒๐ - ๒๕ กิโลนิวตัน
ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรปั้นด้วยมือแล้ว ความหนาแน่นของเนื้อเตาเพิ่มขึ้น ๑๓ - ๒๒ เปอร์เซ็นต์ ความ
แข็งแรงเพิ่มขึ้น ๑๑ - ๑๗ เปอร์เซ็นต์ และการหดตัวลดลง ๗ - ๑๓ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นแม่พิมพ์ที่เหมาะสม
จะเป็นแบบแม่พิมพ์ภายนอก ๓ ชั้น (TREE PRICES EXTERNAL MOLDS) แม่พิมพ์อัดแบบขึ้นเดียว และ
ใช้เครื่องคว้านห้องเผาไหม้ของเตาให้ได้รูปร่างตามมาตรฐานของกรมป่าไม้

ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล
สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล
ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

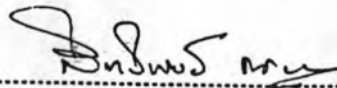
พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

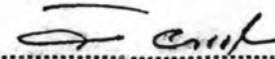
SITIPONG NA UBON : DESIGN AND CONSTRUCTION OF MOLDS FOR HIGH EFFICIENCY STOVE MAKING MACHINE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF VITHAYA YONGCHAROEN, Ph.D., 147 pp.

The experiment of parameters for design and construction of molds for high efficiency stove making machine was experimented in this thesis. This machine was operated by hydraulic system instead of existing hand made one. The machine enable the production of the high efficiency stove with greater precision with increased the production rate.

From the experiment it can be found that the force for pressing are around 20-25 kilonewton. When compare with hand made model the density of stove is increase 13 - 22 percent, compressive strength increased by 11 - 17 percent and shrinkage decreased 7 - 13 percent. The external molds are 3-piece type, with a forming mold made of one piece. The combustion chamber of the stove is machined to meet the standard set by the royal forestry department.

ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล
สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล
ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอาวุโส

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา ยงเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยดีตลอด และขอขอบคุณ คุณ มั่นส สุชสาย ผู้จัดการโรงงาน มั่นสเชรามิคส์ ที่ได้ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับ การเตรียมดินผสมและการปรับปรุงส่วนผสมของดิน ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่โครงการ การปรับปรุงเตาหุงต้มกองวิจัยผลิตผลไม้ป่าไม้ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ช่วยอนุเคราะห์ห่มอบเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงและข้อคิดเห็นบางอย่าง และเนื่องจากทุนวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ทำยนี้ ผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญภาพ	๗
สารบัญตาราง	๘
บทที่	
1. บทนำ	1
2. ความเป็นมาของเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูง	5
3. การผสมดินและการปั้นด้วยวิธีดั้งเดิม	13
4. การอัดขึ้นรูป	20
5. วิธีการทดลอง	25
6. ผลการทดลอง	33
7. การออกแบบ	49
8. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	76
เอกสารอ้างอิง	79
ภาคผนวก	80
ประวัติผู้เขียน	147

สารบัญภาพ

รูปที่

หน้า

1.1	ขั้นตอนการวิจัย	3
2.1	เตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงแบบใช้ถ่าน	7
2.2	เตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงแบบใช้ฟืน	10
3.1	ไคอะแกรมแสดงขั้นตอนการผลิตเตาที่จังหวัดราชบุรี	17
3.2	ไคอะแกรมแสดงขั้นตอนการผลิตเตาที่จังหวัดพิษณุโลก	18
3.3	ไคอะแกรมแสดงขั้นตอนการผลิตเตาที่จังหวัดมหาสารคาม	19
5.1	แม่พิมพ์อัดที่ใช้ในการทดลอง	26
5.2	แม่พิมพ์ภายนอกที่ใช้ในการทดลอง	28
5.3	แม่พิมพ์แท่งตัวอย่าง	30
6.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นของแท่งตัวอย่างที่ใช้ดินผสม จากแหล่งต่างๆกับความดันอัด	43
6.2	ความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซ็นต์การหดตัวของแท่งตัวอย่างที่ใช้ ดินผสมจากแหล่งต่างๆกับความดันอัด	44
6.3	เปอร์เซ็นต์น้ำของดินผสมจากแหล่งต่างๆ	45
6.4	ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแรงของแท่งตัวอย่างที่ใช้ดินผสม จากแหล่งต่างๆกับความดันอัด	48
7.1	แม่พิมพ์แบบสามชิ้นกับแรงต่างๆที่กระทำ	51
7.2	โมเมนต์ตัดจากแรง P ที่กระทำกับแม่พิมพ์	52
7.3	โมเมนต์ตัดจากแรง P ที่กระทำกับแม่พิมพ์	52
7.4	ความเค้นจากโมเมนต์ตัดที่เกิดขึ้นในแม่พิมพ์	55
7.5	ตำแหน่งศูนย์กลางของแรงที่กระทำกับแม่พิมพ์ภายนอก	58
7.6	แบบแม่พิมพ์ภายนอก	62
7.7	แบบแม่พิมพ์อัด	64
7.8	ห้องเผาไหม้ที่ต้องคว้านออก	65
7.9	แบบเครื่องคว้านห้องเผาไหม้	66
7.10	การเจาะรูกันเตาฯเพื่อป้องกันสูญญากาศ	67
7.11	แม่พิมพ์ที่ปรับปรุงใหม่	68
7.12	เตาฯเมื่อรับแรงอัด	70

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

รูปที่

7.13	เตาฯเมื่อรับแรงเฉือน	72
7.14	แม่พิมพ์อัด.....	74
7.15	แม่พิมพ์ภายนอก	74
7.16	เตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงจาการอัด	75
7.16	เครื่องคว้านห้องเผาไหม้	75
ง.4	แบบเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงชนิดใช้ถ่าน	125
ง.5	แบบลิ้นเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงชนิดใช้ถ่าน	126
ง.6	แบบถังหุ้มเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงชนิดใช้ถ่าน	127
จ.1	ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่รูลิ้นเตาฯ กับ พื้นที่อากาศเข้า	128
จ.2	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะจากประตูเตาถึงเส้า กับประสิทธิภาพเตา มวลของเตา และเวลาน้ำเดือด	129
จ.3	ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นผ่าศูนย์กลางภายในกันเตา กับประสิทธิภาพ เตา,มวลของเตา และเวลาน้ำเดือด	130
จ.4	ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นผ่าศูนย์กลางภายในเส้าเตากับประสิทธิภาพ เตามวลของเตา และเวลาน้ำเดือด	131
จ.5	ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นผ่าศูนย์กลางภายในปากเตากับประสิทธิภาพ เตามวลของเตา และเวลาน้ำเดือด	132
จ.6	ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่รูลิ้นเตากับประสิทธิภาพเตา, มวลของเตา และเวลาน้ำเดือด	133
จ.7	ความสัมพันธ์ระหว่างความหนาผนังเตากับประสิทธิภาพเตา , มวล ของเตา และเวลาน้ำเดือด	135
จ.8	ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงของเส้าเตากับประสิทธิภาพเตา , มวล ของเตา และเวลาน้ำเดือด	135

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

2.1	คุณสมบัติทางกายภาพของเตากลั่น กปม.1.....	9
2.2	ค่าเฉลี่ยผลการทดลองของเตากลั่น กปม.1	9
2.3	ผลการทดลองเตาขี้น กปม.2	12
3.1	ส่วนผสมและคุณสมบัติทางไฟของดินเหนียวจากแหล่งผลิตต่างๆ	14
6.1	ตารางแสดงความดันอัดในการขึ้นรูป	34
6.2	ผลการทดลองถอดแม่พิมพ์	35
6.3	ค่าเฉลี่ยผลการทดลองความหนาแน่น, ปริมาณน้ำ, การหดตัว, ความแข็งแรงที่ความดันอัดต่างๆของแท่งตัวอย่างจากราชบุรี	37
6.4	ค่าเฉลี่ยผลการทดลองความหนาแน่น, ปริมาณน้ำ, การหดตัว, ความแข็งแรงที่ความดันอัดต่างๆของแท่งตัวอย่างจากร้อยเอ็ด	38
6.5	ค่าเฉลี่ยผลการทดลองความหนาแน่น, ปริมาณน้ำ, การหดตัว, ความแข็งแรงที่ความดันอัดต่างๆของแท่งตัวอย่างจากชลบุรี	38
6.6	ค่าเฉลี่ยผลการทดลองความหนาแน่น, ปริมาณน้ำ, การหดตัว, ความแข็งแรงที่ความดันอัดต่างๆของแท่งตัวอย่างที่อัดแบบกึ่งแห้งชุดที่ 1 .	40
6.7	ค่าเฉลี่ยผลการทดลองความหนาแน่น, ปริมาณน้ำ, การหดตัว, ความแข็งแรงที่ความดันอัดต่างๆของแท่งตัวอย่างที่อัดแบบกึ่งแห้งชุดที่ 2 .	40
6.8	ค่าเฉลี่ยผลการทดลองความหนาแน่น, ปริมาณน้ำ, การหดตัว, ความแข็งแรงที่ความดันอัดต่างๆของแท่งตัวอย่างที่อัดแบบแห้ง	41
6.9	ความแข็งแรงของแท่งตัวอย่างที่ความเค้นอัดและปริมาณน้ำต่างๆ .	47
7.1	ความหนาของแม่พิมพ์และความเค้นที่เกิดขึ้นที่ตำแหน่งต่างๆ	63
7.2	เปรียบเทียบ ความหนาแน่น ความแข็งแรง การหดตัว ของดินผสมที่ขึ้นรูปโดยการอัดและปั้นด้วยมือ	73
8.1	เปรียบเทียบวิธีการผลิตเตาด้วยเครื่องและด้วยมือ	77
ก.1	ข้อมูลการทดลองดินผสมจากราชบุรี	81
ก.2	ข้อมูลการทดลองดินผสมจากร้อยเอ็ด	82
ก.3	ข้อมูลการทดลองดินผสมจากชลบุรี	84
ก.4	ข้อมูลการทดลองดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่ 1	86
ก.5	ข้อมูลการทดลองดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่ 2	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

ข.1 ผลการทดลองดินผสมจากชลบุรี	94
ข.2 ค่าเฉลี่ยผลการทดลองดินผสมจากชลบุรี	96
ข.3 ผลการทดลองความแข็งแรงแท่งตัวอย่างดินผสมจากชลบุรี	97
ข.4 ผลการทดลองดินผสมจากร้อยเอ็ด	98
ข.5 ค่าเฉลี่ยผลการทดลองดินผสมจากร้อยเอ็ด	99
ข.6 ผลการทดลองความแข็งแรงแท่งตัวอย่างดินผสมจากร้อยเอ็ด	100
ข.7 ค่าเฉลี่ยผลการทดลองความแข็งแรงดินผสมจากร้อยเอ็ด	102
ข.8 ผลการทดลองดินผสมจากราชบุรี	103
ข.9 ค่าเฉลี่ยผลการทดลองดินผสมจากราชบุรี	105
ข.10 ผลการทดลองความแข็งแรงแท่งตัวอย่างดินผสมจากราชบุรี	107
ข.11 ผลการทดลองดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่.1	108
ข.12 ค่าเฉลี่ยผลการทดลองดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่.1.....	109
ข.13 ผลการทดลองความแข็งแรงแท่งตัวอย่างดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่.1 .	110
ข.14 ผลการทดลองดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่.2	111
ข.15 ค่าเฉลี่ยผลการทดลองดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่.2	112
ข.16 ผลการทดลองความแข็งแรงแท่งตัวอย่างดินผสมแบบกึ่งแห้งชุดที่.2 .	113
ข.17 ผลการทดลองดินผสมแบบอัดแห้ง	114
ข.18 ค่าเฉลี่ยผลการทดลองดินผสมแบบอัดแห้ง	115
ข.19 ผลการทดลองความแข็งแรงแท่งตัวอย่างดินผสมแบบอัดแห้ง	116
ค.1 ผลการคำนวณความเครียดที่เกิดในแม่พิมพ์ เนื่องจากความดัน P ที่ มุมต่างๆ	117
ค.2 ผลการคำนวณความเครียดที่เกิดในแม่พิมพ์ เนื่องจากแรง F ที่มุม ต่างๆ	121
จ.1 ต้นทุนคงที่ของโรงงานขนาดเล็ก	138
จ.2 ต้นทุนคงที่ของโรงงานขนาดกลาง	139
จ.3 ต้นทุนคงที่ของโรงงานขนาดใหญ่	140
จ.4 จุดคุ้มทุนของการจัดตั้งโรงงานผลิตเตา	144
จ.5 การคำนวณระยะเวลาคืนทุนของโรงงานขนาดเล็ก	145
จ.6 การคำนวณระยะเวลาคืนทุนของโรงงานขนาดกลาง	145

สารบัญตาราง(ต่อ)

๒

หน้า

ตารางที่

ฉ.7 การคำนวณระยะเวลาคืนทุนของโรงงานขนาดใหญ่ 146